

NMHH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

A hallássérült nézők számára akadálymentesített műsorszámokkal kapcsolatos törvényi előírások ellenőrzése

2018. ELSŐ FÉLÉV

Közzétéve: 2018. november 7.

Tartalomjegyzék

Az NMHH vizsgálatának módszere	4
A vizsgálat eredménye	5
A segédlettel kötelezően ellátandó műsorszámok	6
Figyelemfelhívás	6
Műfaji kínálat	6
Gyártási hely	8
Anomáliák	8
1. sz. melléklet	11

A Médiatanács 1601/2011. (XI. 9.) számú határozata alapján a Műsorfigyelő és -elemző főosztály 2018-ban hatósági ellenőrzés keretében havi rendszerességgel vizsgálta az Mttv. 39. §-ának érvényesülését kilenc országos médiaszolgáltató programjában.

A vizsgálat célja a siket és nagyothalló nézők számára készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos jogszabályi feltételek teljesülésének, a televíziós műsorszámok akadálymentessé tételének az ellenőrzése volt.

Az Mttv. 39. § (2) bekezdése értelmében a közszolgálati és a JBE audiovizuális médiaszolgáltatók minden közérdekű közleményt, politikai reklámot, hírműsorszámot, valamint a politikai tájékoztató és a fogyatékos személyekről szóló műsorszámot kötelesek a hallássérültek befogadását megkönnyítő segédlettel ellátni. feliratot vagy jelnyelvi tolmácsot kell biztosítaniuk továbbá a filmalkotásokhoz, a játékokhoz és a közszolgálati célokat szolgáló programokhoz. 2015-től minden fent nevezett műsorszámot akadálymentesítve kell közzétenniük. A feliratoknak a beszéddel szinkronban kell megjeleníteniük, és pontosan kell visszaadniuk az elhangzottak értelmét. A nem felvételről közzétett műsorszámokra vonatkozóan a 2014. decemberi törvénymódosítás fogalmazott meg előírást, miszerint e műsorok esetében *ésszerűen elvárható módon pontos és szinkronban álló* feliratozás várható el. A műsorban elhangzottakat csak akkor lehet rövidített tartalmi összefoglaló formájában feliratozni, ha egyébként a felirat terjedelme a tartalom követését nem tenné lehetővé.¹

¹ 39. § (1) Az audiovizuális médiaszolgáltatás médiaszolgáltatójának törekednie kell arra, hogy műsorszámait fokozatosan hozzáférhetővé tegye a hallássérültek számára.

(2) A közszolgálati, illetve - legnagyobb éves átlagos közönségarányával rendelkező médiaszolgáltatása vonatkozásában - a JBE lineáris audiovizuális médiaszolgáltató köteles biztosítani, hogy valamennyi közérdekű közlemény, politikai reklám, hírműsorszám - beleértve a közlekedési híreket, a sporthíreket és az időjárás-jelentést -, politikai tájékoztató műsorszám, a fogyatékos személyekről szóló, illetve esélyegyenlőségről szóló műsorszám, filmalkotás, játék és a 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszám magyar nyelvű felirattal - például teletext szolgáltatáson keresztül - vagy jelnyelvi tolmácsolással is elérhető legyen.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott kötelezettség nem vonatkozik az eredeti nyelven elérhetővé tett műsorszámokra, ide nem értve a 99. § (2) bekezdése alapján közzétett műsorszámokat.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség 2012. évben legalább hatórányi, 2013. évben legalább nyolcórányi, 2014. évben legalább tízórányi napi műsoridő vonatkozásában terheli a kötelezetteket.

(5) A feliratozással, illetve jelnyelvi tolmácsolással megkezdett műsorszámot - a műsorszám egységét nem sértve -, valamint műsorszámok egymással dramaturgiailag összekapcsolódó sorozatát a médiaszolgáltató köteles annak teljes időtartama alatt feliratozni, illetve jelnyelvi tolmácsolással ellátni.

(6) A feliratozott műsorszámok előtt a médiaszolgáltatásban jelezni kell, hogy az érintett műsorszám az említett formában is elérhető a médiaszolgáltatáshoz kapcsolódó teletext szolgáltatáson. A műsorszámok szövege feliratozott változatának pontosnak kell lennie, és a képernyő történéseivel szinkronban kell állnia, az a műsorszámokban elhangzottak rövidített összefoglalóját abban az esetben tartalmazhatja, amennyiben a felirat - terjedelmére tekintettel - az elhangzottak követését nem tenné lehetővé.

(7) A feliratozásnak a nem felvételről közzétett műsorszámok esetében ésszerűen elvárható módon pontosnak és a képernyő történéseivel szinkronban állónak kell lennie.

(8) A műsorterjesztő köteles az audiovizuális médiaszolgáltató által biztosított teletext jelet, vagy más feliratozást a kép- és hangjelekkel időszinkronban minden egyes átviteli rendszeren, hálózaton vagy műsorterjesztő átviteli platformon továbbítani.

Idén húsz éve, hogy elfogadásra került a *fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról* szóló törvény (Fot.), melynek elsődleges célkitűzése a fogyatékos személyek jogainak biztosítása, ezáltal esélyegyenlőségük, önálló életvitelük és a társadalmi életben való aktív részvételük előmozdítása. Ebből az alkalomból februárban az Emberi Erőforrások Minisztériuma konferenciát rendezett, amelyen megállapítást nyert, hogy „a Fot. a magyar fogyatékosügy nagy mérföldköve”, mivel általa kezdődhetett meg igazán a fogyatékossgal élő emberek társadalmi integrációja. Ekkor lett a problémából feladat, addig ugyanis a többségi társadalom inkább problémaként kezelte a fogyatékkal élőket. Az emberi erőforrások minisztere a tanácskozást köszöntő beszédében kiemelte, hogy ez a szemlélet az utóbbi húsz évben megváltozott, a többség már nem betegként tekint a fogyatékkal élőkre, ők pedig az elszigetelt, láthatatlan környezetből kilépve láthatóvá váltak, és a kormány, az érdekvédelmi szervezetek, a szociális szakemberek, valamint az elkötelezett civilek munkálkodása eredményeképpen egyre szélesebb körben került alkalmazásra a „Semmit rólunk, nélkülünk!”-elve. Hangsúlyozta annak fontosságát is, hogy a fogyatékkal élőknek legyen lehetősége a tehetségük kibontakoztatására, amely lehetőség megteremtése a társadalom felelőssége, és fontos, hogy ezt ne kegyből, hanem magától értetődően segítse. A pozitív társadalmi szemléletformálódástól a gyakorlati alkalmazásokig számos eredménnyel büszkélkedhet az elmúlt húsz év, melyet jól kifejez a jubileumi év jelmondata: „Közösség, önrendelkezés, részvétel”. Az eredmények közé sorolható többek között a gyermekek korai fejlesztésével kapcsolatos program, a szülősegítő szolgáltatások pályázati keretének emelése és az otthonokban élő fiatalokat segítő program támogatása. Valamint megkezdődött a speciális igényű hallgatókat segítő fogyatékosügyi koordinátorok országos hálózatának kiépítése és egy audionarrációs modellprogram kidolgozása is a látássérültek számára.²

Március harmadika a *Hallás világnapja*, amikor világszerte a siketség és a hallásvesztés megelőzésére, valamint a hallásvédelem fontosságára igyekeznek felhívni a figyelmet. A WHO minden évben meghatározza a világnap témáját, és a rendelkezésre álló adatok alapján ismertető kiadványokat - többek között plakátokat, bannereket, infografikákat és prezentációkat - készít, a genfi székhelyén pedig szemináriumot szervez. Az utóbbi években egyre több tagállam és partnerszervezet csatlakozott a hallás világnapja kezdeményezéséhez események és rendezvények szervezésével. A 2018. évi hallás világnapja *“Hear the Future”/“Halld a jövőt!”* témája a halláscsökkenéssel élő emberek számának következő évtizedekben várható növekedésére hívta fel a figyelmet. A megelőzési módszerekre összpontosított, hogy megállítható legyen ez a növekedés, és körvonalazódjanak a halláscsökkenéssel élő emberek számára szükséges rehabilitációs szolgáltatásokhoz, valamint kommunikációs eszközökhöz és termékekhez való hozzáférés biztosítása érdekében teendő lépések.

A Nagyothallók Nemzetközi Szövetsége (IFHOH) *Accessibility Removes all Barriers – A hozzáférhetőség minden akadályt eltávolít* címmel konferenciát szervezett 2018 májusában Ljubljanában, amelyen a *Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény* (CRPD) ismerkedhettek meg közelebbről a résztvevők, valamint számos témában hallhattak előadásokat. Többek között az IFHOH elnöke azokról a jogszabályokról és ajánlásokról beszélt, melyek segíthetik a hallássérült személyek érdekeit védő szervezeteket a céljaik elérésében. E célok – mint például a tudatosság növelése, a teljes hozzáférhetőség és a társadalmi befogadás megteremtése – globálisak, minden országban elérendő célok. A célkitűzések elérését négy pillér segíti, melyek közül a CRPD a törvényi keretet biztosítja. A második és harmadik pillért a fenntartható fejlődési célok és a WHO munkája adja, míg a negyedik pillér a WHA70.13 elnevezésű 2017-es dokumentum, amely a siketség és hallásvesztés megelőzéséről szól. Az előadók kiemelték az információhoz való egyenlő esélyű hozzáférés jelentőségét, ezen belül is azt, hogy a nagyothalló

² <http://www.kormany.hu> Emberi Erőforrások Minisztériuma

személyek számára különösen fontos a feliratozás mind a kereskedelmi, mind a köztelevíziós csatornákon, de ki kell terjednie az internetes adásokra is. A prevenció mellett kiemelt téma volt a rehabilitáció is. Elhangzott, hogy az elmúlt harminc évben Európában kétszeresére nőtt a nagyothalló emberek száma, minden ötödik ember hallássérült. Azok számára, akik már valamilyen fokú hallássérüléssel élnek, a prevenciónál fontosabb a rehabilitáció. A rehabilitációnak két útja van, az orvosi és a szociális. Az előadók hangsúlyozták, hogy az eszközökben rejlő lehetőségeket ki kell használni, de az orvosi rehabilitáció önmagában kevés. Nagy jelentőséggel bír a szociális rehabilitáció, igen fontos a környezet hozzáállása: a megfelelő hangerő és fény a beszéd során, illetve az, hogy egyszerre csak egy ember beszéljen. Továbbá oda kell figyelni a testbeszédre, de a szájról olvasási képesség elsajátítása is megkönnyítheti a nagyothalló személy életét.³

2018 áprilisában az NMHH nyilvános konzultációt indított a fogyatékkal élő emberek érdekvédelmi szervezeteivel és az érintett hírközlési szolgáltatókkal az elektronikus hírközlés akadálymentesítése témában. A hatóság kilenc pontból álló kérdőívet tett közzé a honlapján, hogy ez alapján megállapítsa, hogyan boldogulnak a fogyatékos emberek a hírközlési szolgáltatók ügyfélszolgálatain és honlapjain, miként javítható a személyes és online ügyintézés. Továbbá azt kívánta feltérképezni, hogy milyen speciális feltételekre, szolgáltatásokra, eszközökre, alkalmazásokra lenne szükségük, illetve ismerik-e a meglévő alternatív megoldásokat, és azok mennyire elterjedtek a körükben. A hatóság számos érdekvédelmi szervezetet közvetlenül is megkeresett annak érdekében, hogy együttműködésükkel minél pontosabban rajzolódjanak ki az érintettek igényei és javaslatai. A kérdőív és a konzultációról szóló információk az NMHH honlapján akadálymentesített formában is elérhetők, az oldalt pedig a hatóság eljuttatta a legtöbb érintett alapítványhoz és érdekvédelmi szervezethez. Az így összegyűjtött visszajelzések alapozhatják meg a későbbi szabályozási lépéseket.⁴

Az NMHH vizsgálatának módszere

A műsorok elemzése meghatározott szempontrendszer szerint, egy erre a célra kifejlesztett webes alkalmazás segítségével történt. A szempontrendszer a műsorszámok formális jellemzőinek (sugárzás dátuma, időpontja, médiaszolgáltató neve, program címe, műfaja) rögzítése mellett az alábbi kérdéseket tartalmazta:

- akadálymentesítették-e a médiaszolgáltatók a törvényben kötelező jelleggel előírt műsorszámokat,
- minden, az Mttv. 39. § (2) bekezdésében meghatározott műsorszámot elláttak-e segédlettel,
- a teletext felirattal ellátott műsorszámok előtt közzétettek-e felhívást és oldalszámot, és
- megfelelő volt-e a feliratozás, jeltolmácsolás minősége, előfordultak-e hiányosságok, hibák?

A vizsgálat hét közszolgálati (m1, m2/Petőfi TV, m3, m4 Sport, m5, Duna Televízió, Duna World) és két kereskedelmi (RTL Klub, TV2) médium programjára irányult. Négy általános tematikájú televízió mellett egy hír, egy sport, egy kulturális és egy gyerekcsatorna, valamint egy archív tartalmakat sugárzó szolgáltató szerepelt a mintában. Valamennyi elemzésbe vont csatornánál a műsorelemző osztály havonta négy nap analízisét végezte el a 0 órától 24 óráig adásba kerülő műsorszámokra vonatkozóan. A vizsgálat eredményei az ellenőrzésbe vont napok adatain és az azokból nyert átlagértékeken alapulnak.

³ <http://www.sinosz.hu>

⁴ http://nmhh.hu/cikk/194565/Elektronikus_hirkozlesi_akadalymentesseg_konzultacios_dokumentum

A vizsgálat eredménye

Az alábbiakban 2018 első félévének tapasztalatait foglaljuk össze. A vizsgált hat hónap 216 napjának elemzése során közel 5089 műsoróra kontrollját végeztük el. Az adatfelvétel eredményeként megállapítható, hogy a médiaszolgáltatók az ellenőrzésbe vont napokon vetített műsoridő 82,8 százalékát látták el segédlettel.

Hallásszerűt nézők számára is befogadható műsorszámot leghosszabb időtartamban az M2 adott közre (521,8 óra). A magas óraszámot biztosító csatornát az m4 és a Duna TV követte a sorban, míg a Duna World, az m5, az M1, a TV2 és az m3 mérsékelt időtartamban sugárzott feliratozott programokat. A legalacsonyabb akadálymentesített műsoridőt az RTL Klubnál regisztráltuk.

1. táblázat: A segédlettel ellátott műsorórák száma

médiaszolgáltató	összes vizsgált műsoróra	segédlettel ellátott műsoróra	egy napra jutó, segédlettel ellátott átlag műsoróra
Duna TV	509:38:11	88,5%	21:14:05
Duna World	486:27:51	84,5%	20:16:10
M1	469:26:38	81,5%	19:33:37
M2	521:45:47	90,6%	21:44:24
M3	410:33:52	85,4%	17:06:25
M4	518:19:27	90,0%	21:35:49
M5	479:26:29	83,2%	19:58:36
RTL Klub	394:57:05	68,6%	16:27:23
TV2	423:46:22	73,6%	17:39:26

A Médiatörvény rendelkezése szerint minden olyan műsorszámot akadálymentesíteni kell a napi programban, amely megfelel az Mttv. 39. § (2) bekezdésében szereplő meghatározásnak. Az eredmények alapján megállapítható, hogy A félév során az akadálymentesítendő műsoridő 99,9 százalékát látták el segédlettel a vizsgált médiaszolgáltatók, amelyek a Duna TV kivételével valamennyi elemzésbe vont napon maradéktalanul teljesítették a fenti követelményt.

A hallássérült nézőknek nyújtott segítség 99,6 százalékban feliratot, döntő mértékben teletext átíratot jelentett. Az akadálymentesített műsorok 0,4 százaléka volt jelnyelvi tolmács közreműködésével látható az m1, az m2, a Duna TV és a Duna World programjában. Vallási műsorok és fogyatékkal élők számára készült programok voltak e segédlettel megtekinthetők, valamint az m2-n jelnyelvi narrátorok segítségével tolmácsolták a *Hetedhét kaland* című ismeretterjesztő műsort és néhány animációt az olvasni még nem tudó gyermekek számára. A köztársasági elnök újévi köszöntőjét felirat mellett jelnyelvi tolmács segédlettel ellátva sugározta az M1.

A segédlettel kötelezően ellátandó műsorszámok

A segédlettel kötelezően ellátandó programok között a törvény kiemeli a hírműsorokat, a sport- és időjárás-jelentéseket, a politikai tájékoztató műsorokat, a közérdekű közleményeket, a politikai reklámokat, valamint a fogyatékos személyekről, illetve az esélyegyenlőségről szóló műsorszámokat.

Négy műsorszám kivételével a médiaszolgáltatók biztosították a hozzáférést a hírműsorokhoz (a segédlet a Duna TV, az M4, az M5 és a TV2 egy-egy hírműsoráról hiányzott). Az 1083 ellenőrzött időjárás-jelentés közül egy esetben maradt el a segédlet. A sporthíreket, a politikai tájékoztató műsorokat és a politikai reklámokat feliratozva mutatták be az ellenőrzött napokon. Közérdekű közleményeket a Duna TV, a Duna World és az m1 programjában regisztráltunk, melyekben az információk minden esetben írásban, a hallássérült nézők számára is hozzáférhető módon jelentek meg. Fogyatékkal élő személyekről szóló műsor az m1, a Duna TV és a Duna World programjában volt látható, melyeket minden esetben akadálymentesítve mutattak be. A műsorszámok mindegyikén a felirat mellett jelnyelvi tolmács is közreműködött. A rendszeresen jelentkező magazin mellett időnként más tematikájú műsorszámokban is bemutattak fogyatékkal élőkkel foglalkozó szegmenseket (pl. Duna World: *Jövő-Időben*, *Kulturális Híradó*, *Élő egyház*; M1: *Ma reggel*).

Figyelemfelhívás

A feliratozott műsorszámok előtti figyelemfelhívás és txt. oldalszám megjelenítése követelményének a vizsgált televíziók eleget tettek. A figyelmeztetés elmaradása elenyésző esetszámban a közszolgálati csatornák programjaiban fordult elő. Az m1-en és az m4-en a műsorblokkok előtti figyelmeztetést érvényesnek tekintettük az összetett műsorok minden szegmensére vonatkozóan.

Műfaji kínálat

2018 első felében a vizsgált csatornákon a reklámok, a műsorelőzetesek és a televíziós vásárlási műsorablakok kivételével szinte a teljes műsorfolyamat akadálymentesítették. a sorozatok után legnagyobb arányban sportprogramok és ismeretterjesztő műsorok szerepeltek a kínálatban. Hírműsorok, gyermekeknek készült programok és mozifilmek közül választhattak még nagyobb gyakorisággal a nézők. A meséken és az animációs sorozatokon túl, a gyermekek számára készült ismeretterjesztő, kulturális és vallási műsorokat is felirattal vetítették.

A közszolgálati és a kereskedelmi tévékre egyaránt jellemző volt, hogy elsősorban játékokkal, vetélkedőkkel és szórakoztató programokkal bővítették a repertoárjukat, melyek mindegyikét felirattal

Gyártási hely

Az akadálymentesített programok döntő mértékben hazai gyártásban készültek, melyeken kívül az európai országokból és az USA-ból származó alkotások szerepeltek nagyobb arányban.

2. táblázat: Az akadálymentesített műsorszámok gyártási hely szerinti megoszlása

gyártási hely	%
Magyarország	69,0
Európa	14,4
Egyesült Államok	11,9
egyéb ország	4,7

Anomáliák

A feliratozás minőségének ellenőrzését a korábbi gyakorlat szerint folytattuk 2018-ban, figyelmet fordítva mind a tartalmi, mind a formai megjelenésre. Öröndetes tény, hogy állandósulni látszik a segédlet nélkül közzétett műsorok számának visszaszorulása, ugyanakkor a befogadást nehezítő tipikus hibák ebben a periódusban is megtalálhatóak voltak a feliratokban - különböző időtartamú Hiányt, aszinkronitást és tartalmi pontatlanságot egyaránt rögzítettünk. A felvételtől közzétett műsorok feliratozása általában pontos és hibátlan, az élő hírfolyamok felirata összegző volt, amely visszaadta az elhangzottak lényegét. Egyes programokban a gyakori szótévesztések és elírások következtében módosult a tartalom. A népszerű vetélkedők a közszolgálati és a kereskedelmi csatornákon is jó minőségű felirattal voltak megtekinthetők (pl. *Honfoglaló, A Piramis, Áll az alku, Drágám, add az életed!*).

A nem felvételtől közzétett, „élő” műsorok feliratozása változó minőségben valósult meg. Egyes műsoroknál az összefoglaló felirat pontosan közvetítette az elhangzottakat, míg más műsoroknál a hiány és a rövidítések következtében a szöveg nem állt össze értelmes, összefüggő tartalommal. Több esetben a szótévesztések gyakorisága és a rossz központozás miatt nagyon nehéz volt figyelemmel kísérni az elhangzottakat.

Az M3 *Egy perc hírek* és *Egy perc időjárás* című műsoraiban meglehetősen fárasztó lehetett olvasni a tartalmilag egyébként jó feliratokat, mivel a felirat három soros volt, gyorsan váltott és az új sor megjelenésekor ugrott egyet.

Az RTL Klub *Reggeli* c. műsorában továbbra is nagyon hiányos volt a feliratozás, a beszélgetéseket nagy szünetekkel és jelentős tartalomvesztéssel adták vissza az átíratok. A rapszodikus megjelenő feliratok összefüggéstelen szöveget eredményeztek, amelynek alapján nem volt jól követhető a tartalom. Gyakori problémaként merült fel, hogy a szövegből kiragadott mondatok, vagy a tartalmat összegző feliratok nem az elhangzottak lényegét közvetítették, valamint amikor egyszerre többen beszéltek, a felirat nem tudta visszaadni az elhangzottakat.

Az m4-en a sportesemények átírata jellemzően összefoglalót jelentett, amely a riporter kommenteket nem, de a mérkőzések eseményeit közvetítette. Ugyanakkor a közvetítések egy részén már közel szó szerinti feliratozás volt tapasztalható.

Egyes műsoroknál az égetett felirat mellett txt. feliratot is alkalmaztak. Mindkét felirat a képernyő alsó szegmensében jelent meg, aminek az lett a következménye, hogy a txt. felirat takarta az egyébként jobban olvasható képernyőfeliratot. Előfordult az *Esély* című magazinműsornál, hogy a jelnyelvi tolmács és az égetett felirat mellett automata feliratozás is megjelent, ami szintén fedte a teljesen megfelelő, szó szerinti égetett feliratot.

Május 10-én a Duna World két híradójában eddig nem tapasztalt problémával szembesültünk. Az ellenzéki tüntetők parlament előtti akciójáról tudósító riportban a trágárságokat a beszédben elnémították, ellenben a feliratokon szó szerint megjelentek. A híradók az előző napi 23 órás M1 híradó ismétlései voltak, amelyben szintén szó szerint voltak olvashatók a trágárságok. Ehhez hasonlóan, a Duna TV június 20-i esti híradójában a problémás kifejezéseket a beszédben elnémították, viszont a feliraton teljes terjedelmükben megjelentek.

Mivel a szövegek kevés kivétellel lényegében megjelenítették az elhangzottakat, véleményünk szerint a feliratozás összességében megfelelt az élő műsorokra vonatkozó „*ésszerűen elvárható*” pontosság törvényi követelményének. Az ellenőrzött napokon észlelt, jogszabályt sértő feliratozások esetében a Hatóság eljárást indított. A jogsértő esetek számát és az alkalmazott jogkövetkezményeket az 1. számú melléklet tartalmazza.

A **közszolgálati** televíziók (m1, m2/Petőfi TV, m3, m4 Sport, m5, Duna TV, Duna World) naponta átlagosan 20,2 órányi programot láttak el segédlettel, s ezzel a műsoridő 86,3 százalékát tették elérhetővé a hallássérült nézők számára. a fogyatékkal élő személyekről szóló műsorszámok, a közérdekű közlemények, a politikai reklámok és a sporthírek, valamint a politikai magazinműsorok akadálymentesítése hiánytalanul megvalósult. A félév során ellenőrzött 1971 hírműsor közül három nem kapott feliratot, továbbá egy időjárás-jelentésről is lemaradt a segédlet. Jeltolmáccsal ellátott műsorszámokat a Duna TV, a Duna World és az m1 adott közre, az m2 pedig a gyermekműsorok egy részéhez jelnyelvi narrációt biztosított.

A teletext felirattal vetített műsorszámok előtt két esetben hiányzott a figyelemfelhívás és az oldalszám megjelölése. Az akadálymentesített programok 73 százaléka magyar gyártásban készült, melyeken kívül európai országokban létrehozott produkciók fordultak elő nagyobb arányban.

Leghosszabb időtartamban sportműsorokat, ismeretterjesztő programokat és sorozatokat láthattak segédlettel a nézők, majd a gyermekeknek készült programok, a hírműsorok és az információs magazinok következtek a sorban. Az m1, a Duna TV és a Duna World programjában rendszeresen látható volt fogyatékkal élő emberek számára készült műsorszám, melyet minden esetben mindkét segédlettel ellátva, hibátlan feliratozással adtak közre. A leggazdagabb műfaji spektrummal a Duna TV rendelkezett, míg a tematikus csatornák elsősorban a profiljuknak megfelelő programokat kínáltak.

A **kereskedelmi médiaszolgáltatók** (RTL Klub, TV2) naponta átlagosan 17 órányi műsört feliratoztak, így a műsoridejük 71,1 százaléka vált elérhetővé a hallássérült nézők számára. Akadálymentesítve mutatták be az időjárás-jelentéseket és a politikai reklámokat, míg a híradók közül egy műsorszámról hiányzott a segédlet. Politikai tájékoztató műsorok az RTL Klub programjában szerepeltek, melyek mindegyikét felirattal adták közre.

A döntő mértékben hazai gyártásban készült műsorszámok mellett amerikai produkciók fordultak elő nagyobb arányban. A felirattal vetített műsorszámok előtt minden esetben megjelent a figyelemfelhívás és a txt. oldalszám. Leghosszabb időtartamban sorozatok, mozifilmek és hírműsorok szerepeltek a repertoárban, melyeket a játékok és vetélkedők, az információs magazinok, valamint a

gyermeknek készült animációk követtek. Közérdekű közlemény, Fogytékkal élőknek készített műsor és jeltolmácsolt műsorszám nem szerepelt a kereskedelmi tévék programjában az ellenőrzött napokon.

Összefoglalva megállapítható, hogy 2018 első félévében a műsoridő közel 83 százaléka volt elérhető a hallássérült nézők számára. A Médiatörvényben nevesített műsorszámok akadálymentesítve kerültek bemutatásra, és valamennyi vizsgált csatornán az érintettek korlátozás nélkül választhattak a kínálatból.

Segédletként a médiaszolgáltatók elsősorban teletext feliratot alkalmaztak, a jelnyelvi tolmáccsal ellátott műsorszámok aránya minimális volt. A segédlet nélkül sugárzott programok száma jelentősen csökkent, de a műsorszámok érthetőségét és élvezhetőségét számos hosszabb-rövidebb ideig tartó hiány és pontatlanság nehezítette. A műsorszámok követhetőbbé tétele érdekében a nem felvételtől közzétett műsorok feliratozása is további korrekciót igényel.

1. sz. melléklet

Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. határozatok (Duna, Duna World, m1, m2, m3, m4, m5)

Vizsgált időszak	Határozat száma	Jogsértés	Jogsértések esetszáma	Alkalmazott jogkövetkezmény és mértéke
2018. január-március	MN/11857-4/2017.	Mttv. 39. § (2) bekezdés	1	110.000,- Ft bírság (jogsértésenként 110.000 Ft)
		Mttv. 39. § (5) bekezdés	12	1.320.000,- Ft bírság (jogsértésenként 110.000 Ft)
		Mttv. 39. § (6) bekezdés második mondata	16	1.760.000,- Ft bírság (jogsértésenként 110.000 Ft)
2018. április-június	MN/21559-4/2018.	Mttv. 39. § (2) bekezdés	6	720.000,- Ft bírság (jogsértésenként 120.000 Ft)
		Mttv. 39. § (5) bekezdés	12	1.440.000,- Ft bírság (jogsértésenként 120.000 Ft)
		Mttv. 39. § (6) bekezdés első mondata	2	160.000,- Ft bírság (jogsértésenként 80.000 Ft)
		Mttv. 39. § (6) bekezdés második mondata	14	1.680.000,- Ft bírság (jogsértésenként 120.000 Ft)

TV2 Média Csoport Zrt. határozatok (TV2 médiaszolgáltatás)

Vizsgált időszak	Határozat száma	Jogsértés	Jogsértések esetszáma	Alkalmazott jogkövetkezmény és mértéke
2018. január-március	nem indult eljárás			
2018. április-június	nem indult eljárás			

Magyar RTL Televízió Zrt. határozatok (RTL Klub médiaszolgáltatás)

Vizsgált időszak	Határozat száma	Jogsértés	Jogsértések esetszáma	Alkalmazott jogkövetkezmény és mértéke
2018. január-március	MN/11590-4/2018.	39. § (5) bekezdés	4	1.340.000,- Ft bírság
		39. § (6) bekezdés második mondata	2	810.000,- Ft bírság
2018. április-június	MN/21561-4/2018.	39. § (2) bekezdés	1	140.000,- Ft bírság
		39. § (5) bekezdés	3	1.095.000,- Ft bírság